Налігацькіх І. О.

ЦІЛІ ТА ІНСТРУМЕНТИ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Грошово-кредитна політика – це сукупність методів та інструментів у сфері грошового обігу і кредитних відносин, що використовує держава для регулювання грошово-кредитних відносин. Основною метою кредитної політики є допомога економіці в досягненні загального рівня виробництва, що характеризується повною зайнятістю і стабільністю цін. Головним суб'єктом кредитної політики є Національний банк. Можна виділити такі основні цілі грошово-кредитної політики: кінцеві (економічне зростання, повна зайнятість, стабільність цін, життєздатний платіжний баланс) та проміжні (процентна ставка, грошова маса, валютний курс). Характерною особливістю проміжних цілей є те, що встановлюються вони на тривалі часові інтервали, упродовж яких можуть бути реалізовані. Використання проміжних цілей дозволяє узгодити кінцеві цілі з інструментами грошово-кредитної політики. Конкретний вибір проміжного цільового орієнтиру визначається тим, наскільки стало він пов’язаний з кінцевими цілями грошово-кредитної політики у конкретній економічній ситуації. Грошово-кредитна політика проводиться за допомогою певних кредитно-грошових інструментів, які направлені на регулювання грошової маси. Пропозиція грошей регулюється центральним банком за допомогою інструментів прямого та непрямого впливу. До першої групи належать: операції на відкритому ринку, регулювання норми обов'язкових резервів, процентна політика, рефінансування комерційних банків, регулювання курсу національної валюти. До другої групи відносять: встановлення прямих обмежень на здійснення емісійно-касових операцій; уведення прямих обмежень на кредитування центральним банком комерційних банків; установлення обмежень чи заборони на пряме кредитування центральним банком потреб бюджету, прямий розподіл кредитних ресурсів, що надаються комерційним банкам у порядку рефінансування, між пріоритетними галузями, виробництвами, регіонами тощо. Існує суттєва відмінність між інструментами прямого та непрямого регулювання. Інструменти прямого впливу є ефективними лише в короткостроковому плані як засіб запобігання надмірній кредитній емісії. Ефективність застосування непрямих інструментів регулювання пов'язана з розвитком грошового ринку. Їхнє використання дає можливість банкам вільно розподіляти кредити відповідно до ринкової ситуації. Непрямі інструменти грошово-кредитної політики коригують розмір грошової маси, впливаючи або на грошову базу, або на мультиплікатор.

Удосконалення центральним банком основних інструментів монетарної політики в умовах ринкової трансформації, запровадження регулятивного процесу у грошово-кредитній сфері та подальше реформування банківської системи на ринку капіталів, створення

сприятливого клімату для інвестора та позитивні інвестиційні зміни сприяють стимулюванню інвестиційної діяльності.

Робота виконана під керівництвом ас. кафедри менеджменту Вихристюк М. О.